

๑. สรุปประเด็นสำคัญที่องค์กรปาฐก/วิทยากรแต่ละคนนำเสนอ

ชื่อองค์กรปาฐก/ วิทยากร นพ.ณรงค์ศักดิ์ อังคะสุวพลา

สรุปประเด็นสำคัญที่นำเสนอ

สุขภาพ เป็นเรื่องเกี่ยวกับกาย ใจ สังคม และจิตวิญญาณ ปัจจัยทางด้านสังคมมีผลต่อสุขภาพของประชาชนอย่างมาก และเรื่องสุขภาพนั้นเป็นเรื่องของทุกคน ไม่ใช่ภาระหน้าที่ของบุคลากรทางด้านสาธารณสุขเท่านั้น หากแต่ทุกภาคส่วนล้วนมีส่วนเกี่ยวข้อง เขตสุขภาพเพื่อประชาชนมีการเริ่มพัฒนามานานจากการดำเนินงานเรื่องสาธารณสุขมูลฐาน โดยกระทรวงสาธารณสุข เป็นฐานรากที่แข็งแรงของประเทศ ซึ่งตรงกับ อ.ประเวศ วะสี ที่กล่าวว่ามันเปรียบเสมือนฐานของเจดีย์ เมื่อเรามีต้นทุนด้านนี้แล้วมันก็มีความเป็นไปได้ในการทำให้เรื่องเขตสุขภาพเกิดขึ้นได้ อย่างไรก็ตาม ทุกภาคส่วนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน แก้ปัญหาจากต้นเหตุโดยการออกกฎหมาย การลงทุน ฯลฯ ระดับของพื้นที่สามารถทำได้โดยธรรมาภิบาลสุขภาพตำบล อำเภอ เป็นการย่อส่วนเขตสุขภาพเพื่อประชาชนลงไปใช้ในระดับชุมชน การดำเนินงานระดับปัจเจกใช้งบประมาณมาก แต่ยังจำเป็นและต้องดำเนินงานควบคู่กันไป

ชื่อองค์กรปาฐก/ วิทยากร นพ.ศราวุธ สันตินันตรักษ์

สรุปประเด็นสำคัญที่นำเสนอ

การมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน สังคม มีความสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานเกิดความสำเร็จ ทุกภาคส่วนต้องร่วมออกความคิดเห็น และร่วมกันรับผิดชอบในเรื่องของสุขภาพ เพราะแต่ละภาคส่วนมีจุดอ่อน จุดแข็งที่แตกต่างกัน เราต้องนำจุดแข็งของแต่ละภาคส่วนมาใช้ในการดำเนินงาน และการศึกษาข้อมูลจากพื้นที่ๆ ที่เขาทำได้ดีนั้นเป็นอีกวิธีการหนึ่ง ถ้าพื้นที่ใดสามารถสร้างการมีส่วนร่วมได้อย่างแท้จริงก็จะทำให้งานเกิดความสำเร็จ และถ้าพื้นที่ใดบอกว่าเรื่องสุขภาพเป็นเรื่องของบุคลากรด้านสาธารณสุขก็ไม่มีทางทำงานได้สำเร็จอย่างแน่นอน การส่งเสริม ป้องกัน รักษา และฟื้นฟูสุขภาพ ไม่ใช่เรื่องของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอีกต่อไป ชาวบ้าน และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข มีมุมมองด้านสุขภาพแตกต่างกัน หากสามารถเชื่อมโยงกันได้ ก็จะเป็นส่งเสริมการทำงานได้ เช่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุข มองเรื่องการรักษาโรค ส่วนชาวบ้านหรือท้องถิ่นจะมองเรื่องสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของประชาชน ซึ่งถ้ามีการสื่อสารกันที่ดีก็จะเป็นการช่วยเติมเต็มการดำเนินงานเรื่องสุขภาพได้ และการแก้ปัญหาด้านสาธารณสุข หากเป็นการกำหนดจากส่วนกลางก็ไม่สามารถแก้ปัญหาความต้องการ และความจำเป็นของพื้นที่ได้ เช่น ปัญหาความขาดแคลนบุคลากร เป็นต้น

ชื่อองค์กรปาฐก/ วิทยากร นพ.วินัย ลิสมิทธิ์

สรุปประเด็นสำคัญที่นำเสนอ

มีการศึกษาทบทวนวรรณกรรมเพื่อรวบรวมองค์ความรู้จากต่างประเทศเพื่อนำเอาความรู้ดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานเรื่องเขตสุขภาพในประเทศไทย และประเทศไทยเริ่มดำเนินการเรื่องเขตสุขภาพเป็นที่แรก

ในพื้นที่เขต นครชัยบุรินทร์ และได้คำตอบว่า สปสช. ไม่สามารถดำเนินการได้แต่โดยลำพัง จำเป็นต้องมีภาคส่วนต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วม และต่อมากระทรวงสาธารณสุข และ สช. ได้ให้ความสนใจการดำเนินการด้านนี้

ในต่างประเทศนั้น การดำเนินงานด้านเขตสุขภาพเกิดขึ้นจากความล้มเหลวในการกระจาย การแยกบทบาทผู้ซื้อและผู้ขายบริการ การเกิดการระบาดของโรคไข้หวัดนกในยุโรปโดยไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบชัดเจน ปัจจัยทางด้านสังคมมีผลต่อเรื่องสุขภาพเป็นอย่างมาก และการมีโครงสร้างที่มีเครือข่ายการทำงานเชื่อมโยงกัน แนวคิดเรื่องเขตสุขภาพ ประกอบด้วย 3 แนวคิด คือ การกระจายอำนาจ การอภิบาลระบบ และการจัดการภาครัฐแนวใหม่ (มีประชาชน ภาครัฐ เอกชน เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง)

๒. ประเด็นสำคัญที่มีการอภิปรายในหัวข้อนี้

๑. การทำความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาพของประชาชนนั้นเป็นประเด็นสำคัญ ปัจจัยทางด้านสังคม นับว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญค่อนข้างมาก และต้องทำให้ทุกคนตระหนักว่าเรื่องสุขภาพเป็นเรื่องของทุกคน ทุกคนต้องมีความรับผิดชอบร่วมกัน
๒. การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน จะส่งผลให้การดำเนินงานด้านการสร้างเสริมสุขภาพประสบความสำเร็จได้ การนำเอาจุดแข็งของแต่ละภาคส่วนเข้ามาช่วยกันทำงานจะเป็นการเติมเต็มการทำงาน
๓. การดำเนินงานเรื่องเขตสุขภาพต้องเน้นประชาชนเป็นหลัก จะทำอย่างไรให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์สูงสุด และสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานได้

๓. ข้อเสนอแนะที่ได้จากที่ประชุมในหัวข้อนี้

๑. การใช้หลักการ หรือแนวคิดนำการทำงานสำคัญกว่าการตั้งชื่อ
๒. พื้นที่แต่ละแห่งแตกต่างกัน พื้นที่ต้องเป็นตัวตั้ง
๓. มีบางเรื่องในระดับบนไม่รู้ ระดับล่างมีบางเรื่องทำไม่ได้ ฉะนั้นจำเป็นต้องมีกระบวนการมีส่วนร่วม และสร้างการทำงานร่วมกันอย่างแท้จริง
๔. การพัฒนาต่อไปต้องแผ่ขยายออกไปให้กว้างมากยิ่งขึ้น ความเป็นเครือข่าย พื้นที่การทำงาน ต้องมีความเชื่อมโยงกัน
๕. การอภิบาลระบบการดำเนินงานไม่ใช่ภาระหน้าที่ของภาครัฐอย่างเดียว แต่ต้องเป็นการอภิบาลระบบแบบผสมผสาน มีความยืดหยุ่นให้เหมาะสมกับสถานการณ์และบริบท